

Duurzamer door meer data

Voor veel voedingsmiddelenbedrijven is het gebruikelijk te meten hoeveel grondstoffen en utilities voor het productieproces worden gebruikt en hoeveel er als product en reststromen uitgaan. Maar de kosten per product worden meestal niet in kaart gebracht, terwijl deze kennis helpt bij beslissingen over investeringen.

Tebodin is op dit moment bezig bij Bolletje in Almelo om verbeteropties van een bestaand productieproces te identificeren.

Grondstoffen, energie, water, mensen, locatie en klanten. Dat is de input van een industrieel proces. De output bestaat uit het hoofdproduct, reststromen en emissies.

"De inkoopkosten en de kosten voor *utilities* zijn voor de meeste bedrijven bekend. Maar vaak weten voedingsmiddelenbedrijven niet wat de kosten zijn van de producten als verschillende producten op een productielijn worden gemaakt", legt Mariska van Dalen uit, consultant sustainability bij Tebodin. "Hierdoor is het onmogelijk om de CO₂-footprint te berekenen. Bovendien zijn de kosten per procesonderdeel vaak een black-box." Deze kennis is volgens Van Dalen wel nodig voor bedrijven die streven naar het produceren met een kleinere CO₂-footprint – ook wel milieufootprint genoemd – en daarmee lagere kosten. "Om vooruitgang op het vlak van duurzaamheid te boeken,

is inzicht in data nodig. Door de data over de kosten van het productieproces te koppelen aan de milieu-impact van de reststromen, is het duidelijk waar kosteneffectieve verbeteringen mogelijk zijn."

Van Dalen meldt dat de supermarktketen Tesco al een CO₂-label heeft voor zijn voedingsmiddelenproducten. "De verwachting is dat meerdere bedrijven zullen volgen. Albert Heijn bijvoorbeeld is eveneens bezig de CO₂-footprint van de productieketen te verduurzamen."

Productiescan

Het advies- en ingenieursbureau introduceerde op het VMT Food Event in april de tool Circulaire Productie Scan, die samen met het bedrijf EcoChain Technologies is ontwikkeld. Dit bedrijf vond *Activity-Based Footprinting* uit. Deze tool kan meerdere

lca's (lifecycleanalyses) tegelijkertijd maken, waardoor sneller een volledig beeld wordt verkregen van de impact van het product per processtap. Hiermee krijgen bedrijven inzicht in de impact van de grondstof- en energiestromen op bedrijfs-, proces- en productniveau. Op basis van dit inzicht kunnen er betere investeringsbeslissingen genomen worden om kosten te besparen. Samen met Tebodin werd de tool gespecificeerd tot de productiescan.

Tebodin heeft de scan toegepast bij diverse voedingsmiddelenbedrijven. "Met het programma berekenen we met de beschikbare data de businesscase op basis van de grootste verbeterpunten." Afval kost bijvoorbeeld 10 cent per kilo om af te voeren. "Maar de werkelijke kosten zijn eigenlijk veel hoger. Om afval te maken is grondstof, energie en water nodig. Dit zijn kosten die vaak over het hoofd worden gezien." De tool gebruikt alle beschikbare data. Mochten die gewenste data niet aanwezig zijn, dan worden specialisten geïnterviewd om een aanname te maken.

Bolletje

Op dit moment is Tebodin bezig bij Bolletje in Almelo verbeteropties van een bestaand productieproces te identificeren. Bolletje heeft inmiddels alle beschikbare data aangeleverd. Hieruit kwam naar voren dat de data uit verschillende afdelingen afkomstig zijn. "Eind september gaan we de interviews uitvoeren en de verbeterpunten bespreken", vertelt Van Dalen. Dianne Eshuis, manager kwaliteit- en procestechnologie bij Bolletje, is enthousiast: "MVO wordt binnen Bolletje nu aangevlogen vanuit de klant en marketing. In productie is echter ook veel te halen. Een scan zal motiverend werken voor Bolletje Operations."